

ממילא אין דרו"ח כולו משמעות רבה, מעבר לתגובת השילטון על כתבות כיסלו.

סיפור על זונה מסכוד

אחרי שפטר את עצמו ופטר את הבעייה העיקרית בשיטה הבלשנית, בודק שמגר את הטענות הספיריות של כיסלו, וכאן מתעוררת שורה של תמיהות. כמו כיסלו עצמו, פותח שמגר בניתוח הריצה של איש העולם התחתון, עורא שפיטוב מיזרחי, לפני למעשה משנה, בפינת הרחובות אלנביה וירקון בתל-אביב.

זהו סיפור בלשי (לא בלשני) מעניין. האיש היה בעל מועדונייהמורים, וגם בעל עסק סיוטנאי לירקות בשוק הסיטונאי — אחד ממוקדי הפשע המאורגן בארץ (חבל שלא כיסלו ולא שמגר נכנסו לפרשה זו של שילטון טרור בשוק הסיטונאי, הקיים מזה שנים רבות, מבלי שי איש יעו לפתוח את פיו. אין בארץ דוגמאות רבות לטרור כה רצוף ונמרץ).

כאשר נרצח מוחי בלב העיר נתפס הרוצח. הוא נדון למאסר (וניסה, לא מכבר, לברוח מן הכלא, בעזרת חבריו מן החוץ, עוזריו לא נתפסו, בגלל מעשה-ישותות של נציב בתייהסוהר, אריה ניר, שלא רצה להתחלק בתהילה עם המישטרה).

מה שלא נקבע בבירור הוא המניע לרצח. לפי גירסה אחת, הביא הרוצח נערה מספרד, ניסה להעסיקה בזנות, וזו ברחת אל הנרצח. הנרצח הגן עליה, ולבסוף נשלחה הנערה חזרה לספרד. על חשבון הרוצח, זה יכול להרגיז את הבן-אדם.

גירסה אחרת: היה כאן סילוק חשבונות בין בעלי מועדונייהמורים.

גירסה שלישית: מלחמת-כנופיות בין אירגון-פשע מקומי, ובין כנופיה חדשה שעלתה מצרפת.

היועץ המשפטי פסל את הגירסה כאילו הוצא מזרחי להורג מפני שאיים על מרדכי צרפתי ("מנטש"), האיש שרמותו ריחפה על כד כתביתיו של כיסלו.

שמגר גם נוזף בכיסלו על שרמו כי המישטרה פעלה במרץ נגד הרוצחים, כדי לשחרר את הפשע המאורגן המקומי מהתחרות של כנופיה מייובאת. הפרשה מסתיימת בתיקו.

אך אחד לא החלונות...

וזנה לגמרי הפרק הבא בדר"ח שמגר — זה הנוגע למתן "חסות".

"חסות" פירושה: הטלת טרור על מועדונים, כדי שאלה ישכרו את מפעיליה-הטרור כשומרים וישלמו להם שכר תמורת ההגנה שלהם בפני עצמם.

על כך אומר שמגר, בחמימות עילאית משם: "מבדי קוחי עם משטרת ישראל עולה כי לא קיבלה אייפעס תלונה על לחץ המופעל על מועדוני-לילה, או מקום-בידור אחר, לקבלת שמירה, פרט לחיקרה אחד..."

היועץ מספר שקיימת חברת-שמירה בשם מעוז, בי בעלותו של ישראל דנוך, אשר עובדיה שומרים על מיס פר דיסקוטקים. דנוך הוא פקח עירוני, במשכורת צנועה, ואסור לו לעבוד בעבודות-חוץ. שמגר מצייץ בסיפוק כי על כך הובא דנוך לדין משמעתי בעירייה, ובכלל העניין אינו בסדר.

אולם אין, לפי קביעת שמגר, אירגון המטיל חיתתו על מקומות-הבידור, הסוחט מהם כספים תוך איום במעשי אלימות.

עם כל הכבוד, קביעה זו אינה נכונה.

אלה והרבה אנשים הגונים, שהסתבכו במישחקי-קלפים מן הראוי לציין שהיועץ המשפטי, למרות עצימת עיניו מפני המציאות, מסיק ממנה מסקנה: שיש להרחיב את החוק, כך שכל שומר יהיה זקוק לרשיון מישטרה.

זה רצוי מאוד — אך זה לא יפתור את הבעייה, אם המישטרה אינה מוכנה לשים קץ לנגע עצמו, לסלק את "השומרים", ולהגן בעצמה על מקומות-הבידור — אולי באמצעות שוטרים-בדימוס, שיועסקו בתשלום, או מישטרעור שכירה.

סיפול דומה מעניק היועץ לעניין מועדונייהמורים, כל ילד יודע שקיימים בארץ מועדוני-קלפים לרוב, העוסקים בפעילות בלתי-חוקית.

המישטרה פוזבת מועדונים אלה, ואף מעוררת אותם, כי ריכוז הפושעים שם מקל על עבודתה, ולמדיעני המישטרה בעולם התחתון קל לגלות מבצע-יפשעים, כאשר הם רואים שם פושעים מועדים המכזובים לפתע אלפי לירות.

למי הולך קלף משוגע

תוך כדי כך קם עולם תחתון מאורגן סביב מועדונים אלה, והרבה אנשים הגונים, שהסתבכו במישחקי-קלפים מסוג זה, נדבקו בשיעון שחרס את חייהם, ושהוא יותר גרוע מהתמכרות לסמים מסוכנים.

את כל אלה פוטר שמגר ברשימה-לדוגמה של ביקורי מישטרה במועדוני-קלפים, כאילו זה מוכיח משהו. המישטרה מבקרת, המועדונים ממשיכים בפעולתם, ממשיים כים, בלי שמש של ספק, בהסכמת המישטרה.

אם סבורה המישטרה שכך זה צריך להיות, מבחינת יעילות פעולתה — שתאמר כך, הנסיון להכחיש את הי-מציאות — הידועה לכל אדם שיש לו גנע כלשהו עם העולם התחתון — הרי זה רע.

גם כאן בא שמגר וסומך על פתרון טכני — פירוסום תקנה שתחייב את המועדונים להציטיי ברשיונות. יפה מאוד. אבל זה לא יעזור — אם המישטרה

טרה רוצה בהמשך המצב הקיים, ואף מבחיני שה את עצם קיומו.

שמגר מתייחס רק בקצרה לטענה שיש מנגנון בלתי-חוקי לגביית חובות, באמצעים של סחיטה ואי-לימות. הוא טוען שאין ראיות לקיום אירגון או רשת (הדגשה במקור), ושוב פתרון טכני: לשכלל את דרכי ההוצאה לפועל הממלכתית.

רק בנקודה אחת ויחידה מותח היועץ המישפטי ביי קורת כלשהי על מעשה של המישטרה — לגבי פרשה של אבגר עקביה, אדם שנהג לקנות מכוניות הרוסות מחבר-רות-ביטוח, לשלוח אנשים לגנוב מכוניות דומות, ולי-החליף את מיספרי המכוניות הגנובות במיספרי המכוניות הרוסות.

המישטרה דפקה את עוזריו של עקביה, אך האשימה אותו עצמו בעבירה קטנה יותר, והסתפקה בעונש סמלי. בעניין זה, הנוגע במישרין לחלוקת הסמכויות בין המישטרה והתביעה הכללית, מביע שמגר מחאה.

לגבי סגירת חקיקים, כביכול בהמלצת מנטש, עושה היועץ עבודה חלקה: הוא פתח את כל התיקים, ולא מצא בהם (מלבד במיקרה אחד) התערבות של מנטש.

לא היה קיום וזכר לצרפתי (מנטש) כאשר דנו בכך ה"רשויות המוסמכות לכך על פי דין..."

החוליה המחברת בכל הכתבות של כיסלו היא דמותו החמקנית של מרדכי צרפתי, הוא מנטש, שסיסלו רואה בו את מלך העולם התחתון, מעין מהדורה ישראלית של "הסנדק", אבי משפחת המאפיה. מנטש, שמגיניו תיר ארו אותו כפטריוט דגול, מיטיב לאנשים נרדפים, משקם אסירים.

שמגר אינו בוחר בשתי גירסות אלה. הוא מתעלם מנטש עד כמה שאפשר, ולבסוף, בסיום הדר"ח, הוא מזכיר אותו רק דרך אגב, בלשון מעליבה למדי. הוא מתאר את מנטש כרכובן, אדם המעמיד פנים כאילו יש לו השפעה, בלוסר המשתדל לעשות רושם על ידידיו.

כדומר: מנטש עצמו יצר את אגדת מנטש.

האמנם? האם זהו אותו מנטש שאירגן את הפסטיבלים של משה דיין? שבאמתחתו מאות תצלומים של עצמו עם ראשי המדינה? שהיה חברם של עמוס בן-גוריון ויעקוב קנר, כאשר אלה שלטו במישטרה תל-אביב?

וכך נשארה דמותו של מנטש, אחרי דרו"ח זה, כפי שהיתה קודם לכן — מיסתורית, חמי קנית, מעורפלת, שנוייה במחלוקת. אולי היא בום, אולי רק מתווך, אולי משהו אחר.

מונש עם אשה דיין בחתונת בני דיין, שאורגנה על-ידי מונש

וכך גם נשאר עולם הפשע הישראלי בעיקבות הדר"ח — בלתי-ברור, בלתי-מוגדר, חמקני, אפוף ספקות.

נקודה נוסטרה

מי שאינו נמצא במצבו העדין, ומי שידוע פחות או יותר מה מתרחש בעולם התחתון, יכול לקבוע במידה רבה של ודאות, כי למרות הדר"ח הזה: **יש בארץ פשע מאורגן.**

● אין הוא העתק של הפשע המאורגן האמריקאי, כמו ה"קוזה נוסטרה", כי כל הנסיבות שם שונות. **הוא פועל בשטחים רבים, אך בעיקר במתן חסות, סחיטה והימורים.**

● יש מערכת תיוון בינו ובין השלטונות, גופים מפלגתיים ועירוניים.

● מערכת היחסים בינו ובין המישטרה היא מסובכת ומסועפת. אין המישטרה פועלת ברצינות כדי לחסלו, לא מפני שהמישטרה, בתור שכזאת, היא מושחתת, אלא מפני שהמצב נוזל לה יחסית.

● בלי חקירה יסודית, אין לדעת אם הוא מאורגן כולו במערכת אחת, או שיש מערכות שונות; אם יש תיאום, או שליטה, או תיוון בין שלוהותיו; ואם נומד בראש כל המערכות האלה איש אחד, או אנשים אחדים, או מעין גוף בלתי-מוגדר, או שבכלל אין ראש.

● דבר אחד ברור: זהו חלק מן המציאות הישראלית, תוצאת מהותו של המימסד, ואם לא יתן הציבור את דעתו על תופעה זו — היא תלך ותגבר, עד שתגיע, אולי, בהמשך הי-דרן, לממדים אמריקאיים.

אם היום עושים נרקוזה, כמו בדר"ח זה, הרי מחר תהיה לנו קוזה נוסטרה משלנו.

כאן מותר לחייך קצת. העובדה שאי מי פיע כימעט כשום מקום שמו של מנטש כמיסר מך רשמי — מזה היא מוכיחה? שמנטש לא היה קיים — ואולי דווקא את החיפך?

המיסתורין של מונש

כאן באים אל העיקר בדר"ח של מאיר שמגר — החלק שאין בו.

היועץ פסל מראש כל דמיון בין הנעשה בישראל ובין הפשע המאורגן האמריקאי.

מדוע? קודם כל, מפני שהפשע הישראלי אינו קשור בזרועות השילטון, במפקדי מישטרה, בעסקני ציבור, בי פקידים בכירים.

אבל הרי כל טענתו של כיסלו היתה בנוייה בדיק על זה — שישנו אדם בשם מנטש, הקשור בזרועות הי-שלטון, שהוא ירדם האישי של ראשי המישטרה ושריי ממשלה, שאירגן במחיר מגוחך חגיגות מפוארות למשה דיין, שהצטלם בתברת ראשי מפלגות כמו עזר וייצמן ודויד בן-גוריון, שאירגן את הבחירות בשכונות לטובת מפלגת-העבודה, מינה חברייכנסת מסוימים, שיש לו השפעה מכרעת בבניין העירייה ובמטה המישטרה.

הדבר כימעט לא ייאמן — אבל שמגר כד לא נכנס להאשמות אלה. הוא פשוט התעלם מהן. אחרי הקביעות הדרטוריות, בהקדמה, שי אין דמיון בין המצב כאן והמצב בארצות-הי-ברית, הוא פשוט התעלם מכל הטענות של קשר עם השלטון.

והו מחלל הוועק דרשני. מדוע חשש שמגר לנגוע בנקודות אלה? מדוע ביכר משפטן חריף כמוהו להת-עלם מדבר המודק לעיניו? מדוע לא מצא לנכון לעסוק בהן לפחות פורמלית, ולוא רק כדי לפסול את הדברים?